

BELGIE-BELGIQUE
P.B.
2600 BERCHEM
8/3615

Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw

Afzendadres:

Amerikalei 164

2000 Antwerpen

tel. 03-218 59 01

VSVw
cevlid

tACTIEF

driemaandelijks
november - december 2006
januari 2007

jaargang 23

nummer 20

Afgiftekantoor: Berchem 1 - 2° afd.

Erkenningsnummer: P303095

nieuwe voorzitter

vrijwilligersverzekering

campagne rond decreet

vrijwilligerswerk in europa

samenwerken en vereenvoudigen

COLOFON

Redactiecomité:

Raf De Zutter: afgevaardigd beheerder, voorzitter
Eva Hambach, Hilde Wijnandt

Ontwerp & Drukwerk:

Drukkerij Halewijn n.v. Antwerpen

Verantwoordelijke Uitgever:

Raf de Zutter
Gudrunlaan 14
1860 Meise

info@vsvw.be

www.vrijwilligersweb.be

www.vrijwilligerswerk.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm, elektronisch of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Artikels zijn steeds welkom op ons redactie-adres:
Amerikalei 164 – 2000 Antwerpen of via: info@vsvw.be

Verschijnt vier maal per jaar.

Ondertekende artikelen vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur en vertolken niet noodzakelijkerwijs de mening van het redactiecomité of van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw. De redactie behoudt zich het recht om artikelen in te korten.

Lid worden of blijven in 2006

In opdracht van de Vlaamse overheid werken we voor en samen met kleine en grote organisaties, het Brussels en de Provinciale Steunpunten Vrijwilligerswerk, de Koning Boudewijnstichting en de overheid, om het vrijwilligerswerk intersectoraal te versterken en te ondersteunen.

Vanuit deze centrale positie ontwikkelen we de nodige expertise om allerlei initiatieven te realiseren en projecten te coördineren, om de positie en de waardering van de vrijwilligers in de samenleving te verbeteren en om hen een stem te geven op beleidsniveau.

Dit recht van spreken, verwerven we door de leden die we vertegenwoordigen. **Daarom!**

Lidgelden 2006

- € 25,00 voor vrijwilligersorganisaties zonder subsidies (1 tijdschrift)
- € 25,00 voor niet-vrijwilligersorganisaties die graag op de hoogte blijven (1 ex. *)
- € 50,00 voor gesubsidieerde organisaties met 1 of 2 voltijdse personeelsleden (2 ex. *)
- € 75,00 voor gesubs. vrijwilligersorganisaties met 3 tot 6 voltijdse personeelsleden (4 ex. *)
- € 100,00 voor gesubs. vrijwilligersorganisaties met 7 tot 10 voltijdse personeelsleden (6 ex. *)
- € 250,00 voor grote gesubsidieerde organisaties met meer dan 10 voltijdse personeelsleden (10 tijdschriften*)

*u moet ons evenveel namen van mensen of diensten meedelen, anders kunnen wij u geen correcte service beloven.

Individuele abonnementen op **tACTIEF** worden uitsluitend voorbehouden aan individuen.

Een jaarabonnement kost hen € 10,00 waarvoor geen factuur wordt opgemaakt.

Via hilde.wijnandt@vsvw.be kan u zich inschrijven. Betalen mag op rek.nr. 411-8057901-16.

Factuur enkel op aanvraag.

Dag Raf

EVA HAMBACH

Hallo Tuur

De trouwe lezer las op deze plek steeds een woord van de voorzitter, Raf De Zutter, de ene keer zacht kritisch over de traagheid der beleidsmakers inzake de wetsontwikkeling, de andere keer informatief over de Hoge Raad voor Vrijwilligers, een derde keer om met enthousiasme op te roepen voor meer Europese actie.

Op 10 november 2006 heeft het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw een nieuw Dagelijks Bestuur gekozen en heeft Raf de fakkel doorgegeven.

Als coördinator van het VSVw (sinds kort is ook mijn titulatuur verandert, maar ikzelf helaas of gelukkig niet) heb ik vijf jaar en een half het plezier gehad om met Raf samen te werken.

Raf was een voorzitter om van te snoepen (figuurlijk dan!). Hij gaf vertrouwen aan de mensen van het secretariaat en kwam nooit pietluttig of zeurderig uit de hoek. Door de nodige vrijheid en aandacht te geven, bouwde hij dat vertrouwen op, wat leidde tot een meer dan goede verstandhouding en samenwerking.

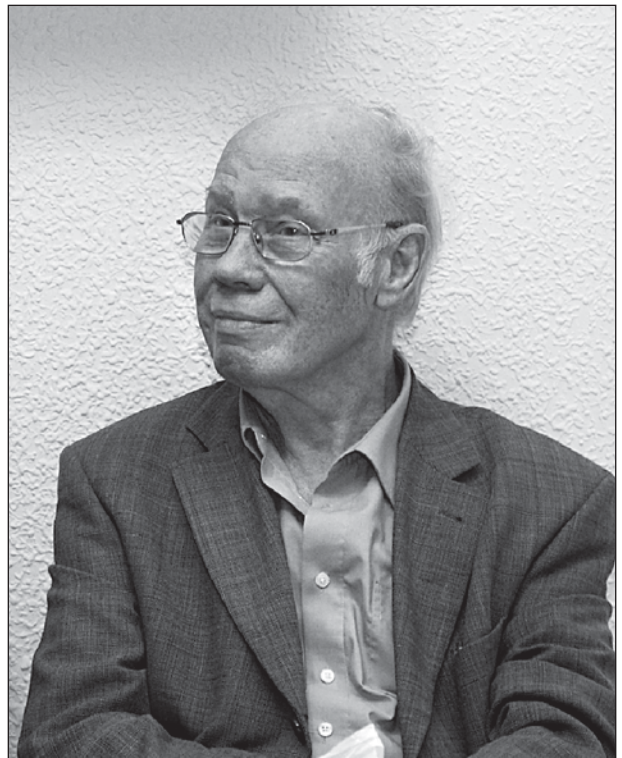
Met Raf was het ook prettig om te reizen en dat genoeg is me verschillende keren te beurt gevallen: we hebben samen de Algemene Vergaderingen van het CEV in Londen, Praag, Cluj Napoca en Barcelona meegemaakt. Dat gaf ons de tijd om op de heen- en weerreis wat informeler te babbelen, om samen na te denken over initiatieven waarmee het vrijwilligerswerk nog meer impuls en élan kon krijgen. Tijdens die gesprekken leerde je de mens kennen. Een zachte persoon, die desalniettemin weet waarvoor hij gaat en waarvoor hij staat.

Raf heeft meer dan zijn steentje bijgedragen tot de versterking van het Vlaams Steunpunt, dat in de loop van de jaren steeds meer (h)erkenning kon verwerven.

Hij is ook een belangrijke, stille maar doorzettende kracht geweest, die ertoe leidde dat de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger er uiteindelijk kwam, dat er een Hoge Raad voor Vrijwilligers werd opgericht, die het recht kreeg haar neus in beleidszaken te steken om het vrijwilligersstandpunt kenbaar te maken.

Jaren heeft Raf behoedzaam gebalanceerd tussen verschillende visies, invalshoeken en culturen die leven in het diverse veld 'vrijwilligers' en hun 'organisaties'. Hij wilde er steeds voor zorgen dat iedereen in eenzelfde richting zou mee marcheren, zonder dat iemand de indruk kreeg de verkeerde kant uit te lopen.

Die 'consensusmindedheid' is hem niet steeds in dank afgenomen, maar wie denkt dat hij de weg van

consensus en overleg bewandelde uit angst voor confrontatie, doet de persoon onrecht aan.

Ik heb Raf leren kennen als een harde, doorzettende en eerlijke werker. Okee, hij stond als voorzitter wel eens op zijn strepen. Het bewijst enkel dat hij de touwtjes wel degelijk in handen hield.

Ik zal hem missen, onze Raf, niet enkel als 'voorzitter', maar ook als onderhandelaar, gesprekspartner, bemiddelaar, maar het meest van al als een warme mens, die altijd klaar staat, die zich niet afsluit voor emoties, iemand waarmee je een vertrouwelijk gesprek kan voeren, waaraan je advies mag vragen en waarvan je een wijs en genuanceerd antwoord terug krijgt.

Raf, ik weet dat je niet meteen uit het gezichtsveld verdwijnt want je blijft nog lid van onze Raad van Bestuur en je hebt nog heel wat andere engagementen lopen, maar ik wens je in elk geval het allerbeste, nog veel geluk met je echtgenote, die zich vaak ontpopte als je persoonlijke secretaresse, en met je oogappeltje Bo. Zij heeft je al laten ervaren dat er ook intens plezier kan zijn naast het vrijwilligerswerk.

Dank je voor de fijne jaren.

Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw heeft dus een nieuwe voorzitter: Tuur Hoste, Algemeen Secretaris van het Rode Kruis Vlaanderen vzw.

Als neutrale, onpartijdige en onafhankelijke organisatie meent het Rode kruis Vlaanderen een overbruggende rol te kunnen spelen binnen het vrijwilligerswerk in het algemeen en het Vlaams Steunpunt in het bijzonder.

Rode Kruis-Vlaanderen heeft ruim 14.000 vrijwilligers en is actief op zeer uiteenlopende gebieden: noodhulp, ontwikkelingssamenwerking, volksontwikkeling, jeugdwerk, welzijns- en gezondheidswerk.

Tuur Hoste is 51 jaar en ruim 25 jaar actief in het vrijwilligerswerk. Hij was achtereenvolgens stafmedewerker bij en hoofd van de Jeugddienst, communicatieverantwoordelijke, departementshoofd Hulpverlening en coördinator van de Humanitaire Diensten. Sinds 22 mei van dit jaar is hij algemeen secretaris.

Hij was stichtend lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving en lid van de Raad van Bestuur van deze vereniging. Daarnaast was hij betrokken bij het Belgische Consortium voor Noodhulp en maakte hij deel uit van de Nationale Leiding van VVKSM, Scouts en Gidsen Vlaanderen. Hij heeft eveneens verscheidene mandaten vervuld binnen de Internationale Rode Kruis en Rode Halve Maanbeweging.

Dat onze nieuwe voorzitter een rijk gevuld palmares heeft, staat buiten kijf. We heten hem van harte welkom en we zullen ons uiterste best doen om ook met hem een fijne samenwerking op te bouwen.

Week van de vrijwilliger 2007 van zaterdag 3 tot zondag 11 maart

**Studiedag op maandag 5 maart
in het Huis van het Nederlands in Brussel**

**Vrijwilligers(werk) ondersteunen (werktitel)
onderzoek
praktijk
tips**

**In samenwerking met Het Punt vzw,
Steunpunt Vrijwilligerwerk Brussel.**

**Meer info over het programma komt op
www.vrijwilligersweb.be
www.hetpuntbrussel.be
www.vrijwilligerswerk.be**

Terwijl u dit nummer van tACTIEF leest, is het december. Sinterklaas en de Kerstman staan al van ongeduld te popelen om hun cadeautjes uit te delen, maar de lang verwachte KB's omtrent de verzekeringen, zitten nog niet in hun zak. Het is voor het VSVw onbegrijpelijk, zelfs onaanvaardbaar dat de besluiten op zich laten wachten.

De bevoegde minister wist al langer dat er een verzekeringsplicht zou worden opgelegd. Het was omdat o.a. de 'verzekeringssector' nog niet klaar was, dat de artikelen 5 (aansprakelijkheidsregime) en 6 (verzekeringsplicht) pas van toepassing zouden worden vanaf 1 januari 2007. Men wist dus toch al langer dan voor de stemming en de publicatie van de wet van 19 juli 2006 (wijziging m.b.t. de wet betreffende de rechten van de vrijwilliger) dat er iets diende uitgewerkt te worden op het vlak van de verzekeringen?

En, hebben thans al niet tal van organisaties een polis op zak? Een vrijwilligerspolis bestaat effectief al jaren. We begrijpen dan ook niet dat een product dat al langer bestaat, in de praktijk toegepast wordt, ... nog zoveel kopzorgen oplevert bij de beleidsmakers?

Na veel aandringen heeft het VSVw de ontwerp KB's begin oktober 2006 ontvangen zonder dat we de mogelijkheid kregen om rechtstreeks commentaren over te brengen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers, waarbij het VSVw toch ook betrokken is, heeft wel een uitgebreid advies overgemaakt aan de bevoegde minister. Dat gebeurde op 16 oktober 2006. De K.B.'s zijn ondertussen besproken en goedgekeurd door de Ministerraad en liggen nu ter nazicht bij de Raad van State gaan. De timing wordt krap. De organisaties die wachten op wat ze aan de eigen polis moeten veranderen, de organisaties die wachten op de door de Federale overheid –tegen betaling– aangeboden polis, hebben amper de tijd. Op 1 januari gaat de verzekeringsplicht immers in.

Vanzelfsprekend kunnen we het advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers volgen en ondersteunen.

We willen enkele belangrijke elementen herhalen:

- De wet betreffende de rechten van de vrijwilliger van 3 juli 2005 (en ondertussen enkele keren gewijzigd) legt een verplichte verzekering m.b.t.

de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor de risico's m.b.t. het vrijwilligerswerk op. We vinden het belangrijk dat deze wettelijke verplichting degelijk is, dat ze geen achterpoortjes openlaat voor verzekeringsmaatschappijen om een minder goede polis aan te bieden. Deze verzekeringsplicht is vrij ruim opgevat in de wet. We verwachten dat de verzekeringsmaatschappijen deze verzekeringsplicht niet inperken noch en restrictief interpreteren.

- Het VSVw heeft in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap een eindrapport 'vrijwilligerswerk en verzekeringen' afgeleverd. In dit eindrapport staan de belangrijkste knelpunten inzake verzekeringen, er staat echter ook een modelinhoud in. Die modelinhoud omvat wat voor ons een basis van degelijke vrijwilligerspolis moet zijn. De modelinhoud komt niet tegemoet aan alle specifieke behoeften van elke afzonderlijke organisatie, maar biedt in elk geval een solide startbasis voor alle organisaties. Vanuit het steunpunt zal er verder gewerkt worden aan deze modelinhoud.
- Het huidige ontwerp KB gaat naar onze mening iets te snel uit van het feit dat men individuen kan vergelijken met organisaties: er wordt immers voortdurend verwezen naar het KB van 12/01/1984 m.b.t. de minimumgarantievoorwaarden in de BA polis privé-leven (de zogenaamde familiale polis). Dit KB is niet enkel meer dan 20 jaar geleden geschreven, het is niet gericht op organisaties én het is geen wettelijk verplichte verzekering.

Dat de Hoge Raad voor Vrijwilligers het niet eens is met de ontwerp KB's blijkt duidelijk uit hun advies. Ondertussen schrijdt de tijd gestaag voort.

1 januari 2007 komt in zicht en de organisaties weten op dit ogenblik nog niet aan wat zich te conformaten, weten niet of het de moeite is om te wachten op de collectieve verzekeringspolis of niet....

Vanuit het VSVw kunnen we enkel stellen dat we de materie op de voet opvolgen, en blijven we ijveren voor de implementatie van een modelinhoud BA vrijwilligerswerk.

Van zodra we meer weten, kan u het terugvinden op onze website. Wil je per mail op de hoogte gehouden worden over de ontwikkelingen op het vlak van verzekeringen en de K.B.'s, stuur dan een mailtje naar info@vsvw.be

Kanttekeningen bij het politieke huiswerk door de Hoge raad voor de Vrijwilligers

Vooraf

Er zou verwacht kunnen worden dat een door de Federale Overheid erkend adviesorgaan een fatsoenlijke termijn toegewezen krijgt om een gedegen advies te formuleren, maar de Hoge Raad kreeg slechts 12 werkdagen om over een moeilijke materie als de verzekeringen advies te geven. Ondanks deze beperking nam de HRV haar taak op en reageerde binnen de gestelde termijn.

De HRV betreurt dat er in de ontwerp KB's verwijzingen worden gemaakt naar andere KB's, die bepaalde aspecten van de verzekeringen regelen, zonder dat de documentatie toegevoegd wordt.

Om op een evenwichtige wijze een oordeel te kunnen vellen over de onderscheiden bepalingen, uitsluitingen e.d. is het noodzakelijk dat de HRV ook geïnformeerd wordt over de achterliggende bedoeling van de in te dienen teksten. De HRV vroeg met aandrang het verslag, dat deze ontwerp-KB's zal begeleiden, te ontvangen opdat de finaliteit van de uitgewerkte regelingen en bepalingen voor iedereen duidelijk wordt. De verslagen aan de Koning, zijn nu –na het adviesbeschikbaar. *We kunnen toegeven dat in die verslagen een 'vrijwilligersvriendelijke toets' werd gegeven.*

De HRV is een absoluut voorstander van de zogenaamde modelinhoud BA, buiten overeenkomst, voor de vrijwilligersorganisaties. We betreuren het dat in de minimumgarantievoorwaarden geen gelijkaardig stramien werd gevolgd. *In het K.B. vinden we hier geen sporen van terug, wat spijtig is en blijft, maar zeker niet belet dat we ervoor zorgen dat in de praktijk wel rekening gehouden zal worden met ons voorstel.*

Collectieve polis

De HRV blijft met fundamentele vragen zitten omtrent de organisatie van de collectieve polis (aangeboden door één verzekeringsmaatschappij dan wel door meerdere?), alsook omtrent de organisatie van de collectieve polis, de prijszetting, Het KB legt een eenzijdige informatieplicht op aan de organisatie maar geeft geen instructies m.b.t. de com-

municatie vanuit de verzekeringsmaatschappij over de mogelijkheden en beperkingen van de collectieve polis. *In het verslag aan de Koning wordt deze eenzijdigheid enigszins doorbroken, in het voordeel van de organisaties. We moeten wel alert blijven op dit punt.*

De HRV constateert dat de collectieve polis enkel openstaat voor de organisaties die krachtens artikel 6 §1 van de Wet betreffende de rechten van de vrijwilligers, onderworpen zijn aan de verzekeringsplicht. Tijdens de parlementaire debatten ter voorbereiding van de stemming van hogervermelde wet, werd gesuggereerd dat alle vrijwilligersorganisaties (ook diegenen die niet onder het toepassingsgebied van art. 5 en 6 vallen) konden aansluiten bij deze collectieve polis. Het open stellen van de collectieve polis voor alle organisaties (ongeacht hun rechtsvorm) is een belangrijke voorwaarde om een optimale minimale bescherming van alle vrijwilligers te realiseren. *Het K.B is op dit vlak aangepast, ook de feitelijke verenigingen die niet onder de verzekeringsplicht vallen, zullen kunnen aansluiten, voor ofwel een permanente dan wel 'tijdelijke' dekking. Dat is een vooruitgang.*

Minimumgarantievoorwaarden

Het is niet duidelijk wie de verzekeringsnemer is en wie de verzekerden zijn.

Indien de huidige formulering behouden blijft, zijn niet alle risico's inzake BA gedekt. De juiste reikwijdte dient nauwkeurig gecommuniceerd te worden door de verzekeringsmaatschappijen en/of makelaars.

Voor "het bedrag van de dekking" is een eenduidig woordgebruik nodig en de "territoriale afbakening" moet voor elke organisatie duidelijk zijn.

M.b.t. de uitsluitingen, is de HRV de mening toegedaan dat een aantal uitsluitingen die in dit K.B. opgesomd worden onzekerheid teweegbrengen. *We zijn het nog niet volledig eens met alle uitsluitingen. Het steunpunt zal alle inspanningen leveren om hierover correcte info te verschaffen, zodat organisaties weten tot waar de bescherming van hun polis reikt.*

Voor een volledig overzicht van de bemerkingen, verwijzen we u naar www.vrijwilligersweb.be.

*Campagne voor het vrijwilligerswerk in welzijn en gezondheid.
Vrijwilligers in zorg en hulpverlening zijn 'méér waard'!*

Ongeveer 1 op 4 vrijwilligers in Vlaanderen geven het beste van zichzelf voor ontelbare mensen die sukkelan met hun gezondheid of welzijn. In Vlaanderen meer dan 100.000 mensen. Dit gebeurt op allerlei manieren. Week na week, soms dag na dag, gaan mensen op pad om anderen te helpen met boodschappen, met de kook of de afwas, met hun papieren, met meubels versleuren voor een kleine verhuis, een opknopbeurt geven aan huis of in de tuin. Allerlei klussen die mensen zelf niet (meer) aankunnen en die toch moeten gebeuren. Maar vrijwilligers doen nog veel meer. Zij maken tijd om een boek voor te lezen, geven les aan huis voor hen die niet meer buiten kunnen, ondersteunen gezinnen bij de opvoeding van hun kinderen, brengen een bezoek aan zieken of aan gedetineerden zonder contacten, enz. Je kan het zo gek niet bedenken of het gebeurt. En steeds mét de glimlach, zodat mensen deugd beleven aan dit bezoek en er dikwijls naar uitkijken. Dit gebeurt zowel in de thuissituatie als in voorzieningen voor gehandicapte of bejaarde mensen, in instellingen voor jongeren en daklozen, in gevangnissen en in ziekenhuizen. Dit vrijwilligerswerk is zowel georganiseerd in autonome kleine verenigingen als vanuit de voorzieningen en diensten zelf. Zowel in vzw's als in OCMW's.

Het decreet: een belangrijke eerste stap

Het decreet op het autonoom georganiseerd vrijwilligerswerk dat nu meer dan 12 jaar oud is, heeft daaraan een stuk erkenning en waardering gegeven én tegelijk voor de verenigingen wat werkingsmiddelen ter beschikking gesteld. Dit was een belangrijke eerste stap die, lang voordat de federale wet bestond, reeds zorgde voor een degelijke verzekering, een klein budget voor vorming én een afsprakennota waarin wederzijdse verwachtingen werden overeengekomen. Een heel erg goede zaak dus.

Maar na 12 jaar is herziening dringend nodig...

Van meet af aan bleek dat er ook heel wat tekorten waren in het decreet: een te veel te beperkte subsidiëring (gemiddeld een goeie 5000 euro), te veel paperasserie voor te weinig centen, geen oog voor samenwerking en netwerkvorming, geen regeling voor het ingebouwd vrijwilligerswerk en geen mogelijkheden voor een (beperkte) personeelsomkadering. Deze manco's worden met de dag scherper aanvoeld, want zoals de kwaliteitsvereisten toenemen voor de beroepskrachten worden ook de verwachtingen naar vrijwilligers, zowel vanuit de beroepskrachten als vanuit de cliënten, steeds groter. Daarom is een betere ondersteuning meer dan ooit nodig!

Met de huidige middelen is de ondersteuning die kan gegeven worden uiterst beperkt. Het nieuwe type vrijwilliger (met een meer kortdurende inzet op basis van eigen interesse) wil zich wel ten volle engageren voor het concrete werk, maar lijkt weinig geïnteresseerd om de 'continuïteit en coördinatie' van de werking voor de hele groep op te nemen. Samenwerking en overleg met anderen vraagt een goed georganiseerde vertegenwoordiging. Bovendien komen vrijwilligers op hun weg heel wat situaties tegen die voor hen zelf soms zwaar om dragen zijn, en daarbij kan een steuntje van een ervaren vrijgestelde onmisbaar zijn. Naast een dagdagelijkse terugvalmogelijkheid is een goed georganiseerde en aangepaste vorming en coördinatie geen overbodige luxe.

De regering moet de draad terug opnemen.

De verenigingen waren dan ook dolblij dat door de vorige regering een serieuze bijsturing werd beloofd. Het resultaat was pover. Er werd alleen een

stevige promotie gevoerd om het decreet beter bekend te maken bij alle verenigingen die met vrijwilligers werken.

8

Met als gevolg een toename van het aantal erkende organisaties van 100 tot 150. Organisaties die, als gevolg van deze erkenning, uiteraard ook wat financiële steun verwachtten. Vermits het globale budget echter niet werd aangepast, moesten de reeds schaarse middelen verdeeld worden over meer verenigingen, zodat de reeds langer erkende verenigingen daardoor nog maar eens wat minder kregen...

Nu zijn vrijwilligers niet veeleisend op financieel vlak - ze doen het immers niet voor de centen - en zijn ze bovendien meestal zo creatief dat ze met enkel euro's kunnen toveren, maar ook aan die creativiteit komt wel eens een einde. En ook al zijn vrijwilligers gewoon van emmers vol geduld mee te dragen, toch verdienen ze beter!

De huidige regering moet de draad terug opnemen. Er werd een evaluatie gevraagd aan het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en aan de administratie. Ook het Vlaams Welzijnsverbond heeft zich daarover gebogen. De resultaten wijzen in dezelfde richting: een bijsturing is dringend nodig.

In een brede kerngroep werden de verbeterde voorstellen doorgepraat. Wij streven naar een decreet dat mogelijkheden biedt voor:

1. Een gevoelige verbetering van de werkingstoelage voor autonome vrijwilligerswerkingen en de mogelijkheid om een beperkte personeelsomkadering te bekomen voor coördinatie en ondersteuning van de vrijwilligers.
2. Een decretale kaderregeling voor een duidelijke erkenning en plaatsbepaling van het ingebouwde vrijwilligerswerk, als een meerwaarde in de verschillende sectoren van gezondheid en welzijn met daaraan gekoppeld een opstap naar een noodzakelijke coördinatiefunctie.

Met een beetje goede wil is dit realiseerbaar.

Te meer daar het niet om grote bedragen gaat (vergeleken bij vele andere uitgaven) en de voorstellen niet op slag, maar met een tijdsplan kunnen gerealiseerd worden. Wij becijferden dat het voor het autonome vrijwilligerswerk zou gaan om een globaal budget van 2,5 mio euro. Voor het sectoraal vrijwilligerswerk zal dit sectoraal moeten bekeken worden.

Doe mee aan de campagne!

Vandaar dat wij alle verenigingen, zowel autonome als ingebouwde, die van het decreet moeten leven en die smachten naar een betere erkenning en omkadering, oproepen om mee campagne te voeren!

Dit initiatief wordt gedragen door een kerngroep van

het Beschermtcomité Leuven, Caritas Catholica Vlaanderen, Caritas Gemeenschapsdienst, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (afdeling OCMW's), het Verbond van Sociale Ondernemingen, het Vlaams Welzijnsverbond en de Vrijwilligerswerking van de Socialistische Mutualiteit en geniet de bijzondere steun van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en krijgt de sympathie van vele andere organisaties en koepels, zoals het ACW, Blindenzorg Licht en Liefde, CM Ziekenzorg, Solidariteit en Gezin, het Verbond der Verzorgingsinstellingen en Welzijnzorg (Welzijnsschakels).

Ook zo goed als alle provinciale steunpunten hebben hun sympathie voor de actie uitgedrukt.

De brede bundeling van het middenveld in de Verenigde Verenigingen hebben eveneens hun steun toegezegd.

Een goede start

Op 24 oktober hadden we in Het Punt te Brussel een eerste startvergadering waaraan meer dan dertig verenigingen deelnamen. We kregen bereidheid tot medewerking van meer dan honderd geïnteresseerde initiatieven. De eerste stap van de actie zal bestaan uit een affichecampagne waarbij de brede publieke opinie wordt bewust gemaakt van de bijzondere waarde van het vrijwilligerswerk in de zorg en dienstverleningssectoren. Een mediacampagne start tijdens de kerstperiode.

Spring op de kar en doe mee!

Deze actie kan maar slagen als we een zo groot mogelijk draagvlak kunnen vormen in Vlaanderen. Ook uw vereniging kan een duit in het zakje doen. Aanzie dit dan ook als een persoonlijk uitnodiging voor u en uw vereniging om mee te doen en meldt u vandaag nog aan via dit mailadres: actie-vrijw@vlaamswelzijnsverbond.be.

U ontvangt dan een vragenlijst waarop u meer concrete gegevens kan vermelden en waarin de samenwerking concreet gemaakt wordt. We houden u dan op de hoogte van alle verder stappen.

Namens de kerngroep

Frank Cuyt, Vlaams Welzijnsverbond
Ludo Fret, Verbond Sociale Ondernemingen
Liliane Krokaert, Caritas Gemeenschapsdienst
Evy Mees, Vrijwilligerswerking van de Soc. Mut.
Jos Van Hees, Beschermtcom. Gevangenis Leuven
Piet Van Schuylenbergh, VVSG
Dominic Verhoeven, Caritas Catholica Vlaanderen

*Volunteering across Europe, Vrijwilligerswerk in Europa.
Dat is de naam van het onderzoeksproject dat het VSVw uitvoert
in opdracht van SPES, het Centro di Servizio per il Volontariato del Lazio (Rome).*

Met dit onderzoek willen zij een Europese inventaris maken van het vrijwilligerswerkveld. Ook Hongarije, Slowakije en Slovenië werken momenteel mee aan de tweede editie van dit project. In de eerste editie kwamen Spanje, Duitsland, Frankrijk, Nederland, Tsjechië, Polen, United Kingdom en Italië aan bod (cfr tACTIEF 2005.4).

Gezien het onderzoek op de situatie in heel België focust, hebben we een samenwerking afgesloten met le Centre d'Économie Sociale de l' Université de Liège o.l.v. professor J. Defourny. Zij leverden ons de theoretische achtergrond.

Verder leggen we zelf het vuur aan de schenen van een tiental ondersteuningscentra aan de hand van een diepgaande vragenlijst en worden er interviews afgenomen bij diverse vrijwilligersorganisaties.

Het onderzoek wordt afgerond in januari en we verwachten de publicatie ervan in maart 2007.

Ondersteuning? Ondersteuning!

In navolging van het Italiaanse onderzoeksproject 'Il volontariato in Europa' organiseert het VSVw een eigen onderzoek in **Vlaanderen**. Aan de hand van een elektronisch beschikbare vragenlijst willen we te weten komen hoe het nu eigenlijk écht zit met de ondersteuning van de vrijwilliger en de organisatie waar hij/zij actief is.

Allereerst willen we te weten komen op welke manier de organisatie haar vrijwilligers ondersteunt.

Hoe verloopt de werving en selectie van nieuwe vrijwilligers? Welke vorming en begeleiding wordt er voorzien? Wat wordt er allemaal georganiseerd om de vrijwilligers te motiveren en te waarderen?

Verder willen we weten van wie en hoe de organisatie steun krijgt om haar vrijwilligerswerking te realiseren.

Voor welke zaken kloppen zij aan bij hun koepelorganisatie? Welke informatie zoeken ze bij de steunpunten? Hoe zorgt de overheid voor ondersteuning?

Tot slot peilen we nog naar de ondersteuningsbehoeften van de organisatie.

Welke noden i.v.m. het vrijwilligerswerk leven er in de organisatie? Waar wil de organisatie in de toekomst nog meer energie in steken? Van wie zouden zij in de toekomst nog meer en betere ondersteuning willen krijgen?

De resultaten van deze bevraging zullen ons in de eerste plaats een realistisch beeld geven van de situatie anno 2006. Op basis hiervan kunnen we dan een aantal aanbevelingen formuleren voor de toekomst. De resultaten en conclusies worden in maart 2007 voorgesteld op de studiedag in de week van de vrijwilliger.

Voor meer info of vragen over beide onderzoeksprojecten kan je terecht bij els.vanleene@vsvw.be.

OPROEP - Organisaties gezocht

Het VSVw zoekt organisaties die mee willen werken aan het onderzoek rond ondersteuning van de vrijwilliger en diens organisatie.

Wat moet je doen?

Surf vóór woensdag **10 januari 2007** naar www.vrijwilligersweb.be. Via de link "onderzoek" op de homepage kan je de vragenlijst invullen. Het invullen duurt niet langer dan 20 minuten en u helpt er niet alleen ons maar ook uw organisatie een enorme stap mee vooruit! Onder de deelnemende organisaties wordt bovendien nog een nuttige prijs verloot.

O penbare hoorzitting

in het Europees parlement

EVA HAMBACH

Internationale dag van de vrijwilliger, dinsdag 5 december 2006

Het CEV poogt erkenning te verwerven binnen de instellingen van de Europese Unie, wat ten goede moet komen aan de werking van het CEV zelf (ondersteuningsmiddelen voor de werking) maar ook tot doel heeft om het vrijwilligerswerk op de Europese beleidskaart te zetten.

Het is gekend dat het beleid van de EU zich vooral richt op arbeidsmarktgerelateerde en economische vraagstukken. Dat neemt niet weg dat er ook een Europees Maatschappelijk Middenveld actief is zoals het CEV, Het Sociaal Platform, ... die zich richten op een duidelijkere ondersteuning vanuit Europa voor deze aspecten van de Europese realiteit.

CEV-leden in Barcelona

Het CEV heeft eerder dit jaar een hernieuwde versie van het CEV-manifest (dat verkrijgbaar is in het Nederlands op www.vrijwilligersweb.be of in brochurevorm aan te vragen) gepresenteerd, en heeft ondertussen constante inspanningen geleverd om de Europese politici wat meer vrijwilligerswerk' minded' te maken. Zo staat in het CEV werkprogramma de idee om ook een Europese Dag van het Vrijwilligerswerk uit te roepen.

Een aantal Europarlementsleden dragen het vrijwilligerswerk een warm hart toe. Ook een aantal van

onze eigen Vlaamse EP'ers (vanuit de democratische partijen) zijn hierop aanspreekbaar.

In het jaar 2004-2005 was er een soort interparlementaire werkgroep opgericht binnen de schoot van het Europees Parlement met als doel het vrijwilligerswerk prominenter op de politieke agenda te krijgen. Deze werkgroep vergaderde enkele keren, maar was minder actief dan verwacht. Het CEV heeft enkele reanimatiepogingen ondernomen en vond enkele europarlementsleden bereid om toch een initiatief te lanceren in het Europees Parlement om over het vrijwilligerswerk in Europese context te praten.

De openbare hoorzitting is een eerste zet om na te gaan in welke mate en onder welke vormen de Europese instellingen ondersteuning kunnen verlenen aan het vrijwilligerswerk.

In het tweede deel zal de klemtoon liggen op de seni- orvrijwilligers

**Aan de hoorzitting op 5 december 2006
van 9.00 tot 12.30
in het Europees Parlement
zullen zowel Europese ambtenaren
(o.a. uit de Commissie),
als Europese beleidsmakers
(o.a. Europarlementsleden)
als CEV leden & Europese vrijwilligers
deelnemen.**

Welke voorstellen uit dit evenement zullen komen, is nog even afwachten. Na 5 december 2006 kan u meer informatie terugvinden op www.vrijwilligersweb.be en www.cev.be.

De Algemene Vergadering van het C.E.V. in het toffe Barcelona is achter de rug. De vergaderingen koppelen steeds een statutair gedeelte aan een thematisch luik.

Het thema was dit keer 'Effectief en Innovatief Netwerken en Mobiliseren', met als doel na te gaan welke goede praktijken er op dit vlak in verschillende Europese landen zijn. We zijn gestart met een plenaire sessie. Hoewel dat zo hoort, zijn die plenaire momenten vaak het minst begeistertend, omdat een aantal sprekers gewoon 'acte de presence' verleend moet worden.

Na een uurtje gingen de werkgroepen echter al van start. In de voormiddag volgde ik een werkgroep met de titel '**Investing in the Brand**', een project dat opgestart werd in Schotland met de bedoeling om verschillende vrijwilligersorganisaties en lokale steunpuntachtigen onder één label te laten opereren. Het doel is om het vrijwilligerswerk meer zichtbaar te maken in heel Schotland door alle organisaties die het vrijwilligerswerk en/of vrijwilligers ondersteunen één herkenbaar logo te geven.

Is dat alles, hoor ik nu afvragen? Nee, het ging niet enkel om het logo natuurlijk, hoewel het al geen sinecure was om één nieuw merk te introduceren: wie beslist wie het label mag dragen? Willen we ons eigen logo wel naar de achtergrond verdringen? Wat winnen we ermee? Het verhaal van het logo (een logo dat voor - volgens mij té fantasierijke - Schotten leek op een onderbroek) vormde een mooie illustratie m.b.t. netwerken in de praktijk.

Het toonde immers aan dat je een netwerk niet zomaar opstart: het vraagt aandacht, het bepalen van een doelstelling, onderhandelen, het opzetten

van samenwerkingsstructuren die op het eerste zicht logisch zijn, tot als puntje bij paaltje komt: dan verliest niemand graag de eigen identiteit. Netwerken heeft voordelen, maar leidt vaak ook tot misverstanden (de koepel poogt de kleinere ondersteuningsstructuren te domineren, een kleine structuur eist een vetorecht op opdat beslissingen niet aan haar kunnen opgelegd worden,....) tot wrijvingen en dergelijke meer.

Maar de voordelen van een netwerk zijn vanzelfsprekend ook niet min: men kan snel informatie uitwisselen, taken verdelen, ervaringen delen, ... Het Schots verhaal was een succesverhaal. Men is er immers in geslaagd om alle steunpunten vrijwilligerswerk onder één herkenbaar logo en in een partnersysteem onder te brengen. Het logo geeft echter niet enkel een teken van herkenbaarheid naar de buitenwereld, het is meteen ook een kwaliteitslabel. De organisaties die deel uitmaken van het samenwerkingsverband engageren zich ertoe bepaalde standaarden inzake dienstverlening toe te passen, volgen nieuwe evoluties op, zetten zich actief in het samenwerkingsverband in,

De presentatie en het verslag over deze werkgroep (engelse teksten) kunnen opgevraagd worden via info@vsw.be.

VOLT is het Ierse netwerk van volonteer-managers, beroepskrachten en vrijwilligers, die het meest van hun tijd besteden aan de coördinatie van het vrijwilligerswerk.

Op zaterdag 28 oktober vond in Barcelona de Algemene Vergadering van het C.E.V. plaats. Er werd stilgestaan bij efficiënte en vernieuwende manieren van netwerken en mobiliseren. Eén van de betere voorbeelden kwam van Volunteering Ireland, het Ierse nationale steunpunt vrijwilligerswerk.

Volunteering Ireland startte met VOLT in 2003 omdat ze vaststelden dat vrijwilligerscoördinatoren meestal geen collega's hadden binnen hun organisatie en er vraag was naar een extern netwerk voor informatie-uitwisseling en overleg.

Door regelmatig contact en samenwerking wilden ze hun kennis en ervaring delen en een stem geven aan de Ierse vrijwilligerscoördinatoren. Een grote behoefte aan en bereidheid tot wederzijdse hulp en informatie werd de basis van dit project.

Voor de stuurgroep selecteerden ze mensen die representatief waren voor de verschillende regio's, sectoren en structuren.

De meeste coördinatoren hebben, ongeacht hun statuut, zelden de luxe om zich volledig aan die functie te wijden. Voor velen is het enkel één van hun opdrachten. Meestal spenderen ze ook redelijk wat tijd aan andere taken én administratie. Ze moeten dus niet alleen flexibel en creatief zijn maar ook kunnen leiding geven en delegeren. De onderwerpen waar rond ze sindsdien samenwerken, sluiten dan ook nauw aan bij hun specifieke werksituatie, zoals

- verloning van coördinatoren
- aanwerving en vorming van vrijwilligers
- richtlijnen bij mistoestanden
- visa en werkvergunningen voor buitenlandse vrijwilligers en migranten
- publieke waardering van het vrijwilligerswerk
- vrijwilligersverzekering.

Naast een jaarlijkse nationale conferentie organiseren ze ook provinciale evenementen en workshops, regionale meetings en promoten ze bovendien andere manieren van netwerking zoals een contact database, e-groep en e-nieuws.

De werkgroepen bestudeerden bvb

- de rol van de coördinator en ontwierpen een functie-omschrijving en profiel voor de vrijwilligerscoördinator
- de screening van kandidaat-vrijwilligers en maakten een rapport over aan de overheid en geïnteresseerde organisaties
- de toename aan buitenlandse vrijwilligers en in het verlengde daarvan het omgaan met diversiteit.

Dankzij de contacten en de samenwerking tussen de coördinatoren ontstonden nieuwe dynamieken die de gelegenheden tot netwerking verruimden. Het toenemend aantal vrijwilligerscoördinatoren dat deelneemt aan de verschillende activiteiten, bewijst hoezeer er nood was aan overleg op niveau van het management. www.volunteeringireland.ie

In 2007 start EVS met een nieuw jeugdprogramma dat werd voorgesteld door Barcelona Voluntaria. Op de volgende pagina leest u de Vlaamse versie. ■

HILDE WIJNANDT

European Voluntary Service maakt deel uit van het Programma Jeugd, een subsidieprogramma van de Europese Commissie. Een unieke kans voor vrijwilligers én organisaties!

EVS geeft jongeren de kans op een buitenlandse leer- en werkervaring door hun actieve deelname aan de interculturele samenleving te bevorderen. Reis-, verblijfs- en programmakosten worden gesubsidieerd.

Een EVS project is een samenspel van 3 partners

De vrijwilliger

Een jongere tussen 18 en 25 jaar wil een helpende hand zijn voor een gastorganisatie waar hij een aantal taken opneemt, staat open voor een totaalervaring die intercultureel leren combineert met persoonlijke groei en werkervaring in een organisatie. Een vrijwilliger is dus geen goedkope werkracht, een manusje-aan-alles of een stagiaire in beroepsopleiding. De vrijwilliger wil bovendien jongeren uit andere culturen ontmoeten en ontdekken hoe zij leven en denken.

De zendorganisatie

Een non profit organisatie of een overheidsinstantie die in het thuisland van de jongere zorgt voor de voorbereiding en de begeleiding van de vrijwilliger. Ze legt vooraf contact met de gastorganisatie en ook tijdens het project houdt ze contact. Nadien zorgt ze voor de reïntegratie van de jongere in het thuisland.

De gastorganisatie

Een non-profit organisatie die gedurende zes tot twaalf maanden een buitenlandse vrijwilliger ontvangt en een takenpakket aanbiedt in een door het Nationaal Agentschap (JINT) goedgekeurd project. In grote lijnen zijn haar verantwoordelijkheden:

- een interessant takenpakket aanbieden
- een geschikt verblijf vinden en maaltijden voorzien (of vergoeden)
- de nodige taalondersteuning organiseren

- begeleiding van de vrijwilliger (mentor) en evaluatie van het project
- integratie in de lokale gemeenschap en de vrije tijd (o.a. gebruik van en vergoeding op. vervoer).

Vooraleer je een vrijwilliger kan ontvangen, moet je twee selectieprocedures doorlopen: de kandidaatstelling en de subsidieaanvraag (je wordt als gastorganisatie gesubsidieerd voor elke vrijwilliger die je via EVS ontvangt).

Nieuwe organisaties die zich kandidaat willen stellen als gastorganisatie, kunnen op elk moment bij JINT een '**kandidaatstelling**' indienen (geen deadline). Zodra de experts groen licht hebben gegeven, verschijnt je project op de EVS-databank. Deze Europese databank stelt al de informatie uit je kandidaatsformulier ter beschikking van zoekende vrijwilligers en zendorganisaties. Je vindt ze op www.sosforevs.org.

Vanaf het moment dat je organisatie in de databank verschijnt, kan je dus vragen en reacties krijgen van vrijwilligers of zendorganisaties. Eénmaal in contact met een geschikte vrijwilliger en de zendorganisatie, kan je starten met de uitwerking van het EVS-project en een '**subsidie-aanvraag**' indienen (op vaste data).

Als je vermoedt dat EVS iets voor jullie organisatie is, neem dan een kijkje op www.programmajeugd.be.

Jint ondersteunt je van begin tot einde

I nternationale vrijwilligers

in uw organisatie?

WWW.VIAVZW.BE

Jaarlijks nemen duizenden mensen deel internationale uitwisselingen ter ondersteuning van maatschappelijk zinvolle projecten. Ook uw organisatie, instelling, project kan in aanmerking komen om ondersteund te worden door een VIA-initiatief.

Het is niet zo evident om een internationale vrijwilliger(sgroep) te laten meedraaien in een organisatie. Nochtans kan het zowel voor de vrijwilligers als voor de organisatie een enorme verrijking betekenen. VIA wil daarom de brug slaan tussen mensen die zich op korte of lange termijn willen inzetten voor een zinvol project en organisaties die binnen hun werking nood hebben aan helpende handen.

Dit programma is dus enerzijds een dienstverlening aan lokale organisaties en biedt anderzijds een werken interculturele (leer)ervaring aan de deelnemers. De vrijwilligers krijgen op deze manier de kans om eigen sociale vaardigheden verder te ontwikkelen, kunnen een aantal maatschappelijke problemen beter situeren in de internationale context en ondersteunen tegelijkertijd een zinvol project. Voor de organisatie betekent de vrijwilliger(sgroep) een versterking bij de dagelijkse werkzaamheden of een extra project dat men binnen de organisatie wil opzetten, en vooral ook verfrissende ideeën en een nieuwe dynamiek. Bovendien houden organisaties er vaak heel wat blijvende internationale contacten aan over.

Het inschakelen van buitenlandse vrijwilligers is niet altijd een eenvoudig gegeven, maar eens er een zeker evenwicht gevonden is, betekent het een echte verrijking. Het doel van dit vrijwilligerswerk ligt niet in een materiële vergoeding, maar in het resultaat en de meerwaarde voor de organisatie, de gemeenschap en de vrijwilligers. Als dusdanig is het werk zelf eerder een middel dan een doel op zich. En zowel de openheid van de vrijwilliger als de gastvrijheid die door de organisatie wordt verleend zullen de noodzakelijke sleutels zijn die de deur naar een echte interculturele ervaring zullen doen opengaan.

Een werkkamp

Gedurende twee weken werkt een internationaal samengestelde groep vrijwilligers mee in de organisatie. De organisatie zorgt voor voeding en accommodatie. VIA voorziet een begeleider voor de groep. De meeste werkkampen vinden plaats in de periode juni-september en worden gepubliceerd in een zomerbrochure. Kampen buiten het zomerseizoen zijn minder gebruikelijk, maar kunnen wel worden georganiseerd.

Jaaruitwisselingsprogramma

Via het jaaruitwisselingsprogramma ontvangt VIA elk jaar een groep vrijwilligers uit verschillende continenten. De deelnemers zijn tussen de 18 en 30 jaar en zij komen uit verschillende landen. Tot de mogelijkheden behoren: Bolivia, Brazilië, Canada, Colombia, Mexico, Costa Rica, Honduras, Ghana, Nigeria, Sierra Leone, India, Nieuw Zeeland, Taiwan en Zuid Korea. Gedurende het uitwisselingsjaar staan het vrijwilligerswerk en het leven in een gastgezin centraal. Via beide aspecten, nl wonen en werken, krijgen de vrijwilligers de mogelijkheid om de Vlaamse cultuur van binnenuit te leren kennen.

Voor het vertrek krijgen deze vrijwilligers in het land van herkomst een goede voorbereiding, waarin stilgestaan wordt bij de motivatie om te vertrekken en de interculturele ervaring op zich. Tijdens hun verblijf hier wordt er, naast de opvang die zij krijgen binnen de gastfamilie en de organisatie waar ze werken, door VIA ook een programma en ondersteuning voorzien.

Geloof u dat de aanwezigheid van iemand uit het buitenland uw werking kan verrijken? Geloof u ook dat u op deze manier een steentje kan bijdragen aan de internationale verdraagzaamheid? Contacteer dan via@VIAvzw.be

Ontmoeting tussen verenigingen Kom uit uw Kot voor samenwerking

De Kom uit uw Kot campagne wil met deze projectoproep stimulansen geven tot samenwerking tussen partners uit diverse sectoren. Bijvoorbeeld een milieuvereniging met een seniorenvereniging, of een toneelvereniging met een allochtonenvereniging, veel combinaties zijn mogelijk. Diversiteit werkt verrijkend en daar gaat het om. Het doel is verenigingen samenbrengen met als leidraad het thema 'goed samenleven', in de ruime zin van het woord. Daarbij wordt gezocht naar bruggen tussen verschillende perspectieven en thema's. Het is een zoektocht naar modellen om mekaar beter te kunnen begrijpen door aan een gezamenlijk project te werken.

De belangrijkste criteria zijn het samenwerkingsverband en het innovatieve karakter van het project of activiteit. We verwachten van de projecten dat ze door het project actief mee de Kom uit uw Kot campagne willen promoten en openstaan voor verdere samenwerking met andere verenigingen.

Uit de antwoorden van de projectoproep worden 30 samenwerkingsverbanden geselecteerd die per partner maximaal 600 euro krijgen voor het project (maximaal 1200 euro samen). **De uiterste indiendatum voor de dossiers is 5 februari 2007.**

Ten laatste begin maart wordt bekendgemaakt welke projecten geselecteerd zijn. De bekendmaking gebeurt via een schrijven naar het opgegeven adres en de vermelding op de website www.komuituwkot.be.

Het project moet volledig zijn afgerond voor 1 september 2007. Na de uitvoering van het project of de activiteit stuurt de aanvrager een verslag van de activiteit naar het secretariaat van Kom uit uw Kot.

www.komuituwkot.be

Vrijwilligers, wat doen jullie met overbodige paperassen?

Administratieve rompslomp heeft soms verregaande gevolgen en kan je engagement als vrijwilliger of lokale vereniging van lust tot last maken.

Wil jij het Eenvoudiger?

De Vlaamse overheid ook. De Vlaamse ministers Geert Bourgeois en Bert Anciaux, en de Verenigde Verenigingen (bekend van de Kom Uit Uw Kot-actie) willen samen met jou concreet werk maken van de vermindering, vereenvoudiging en vooral de verbetering van de regels voor het verenigingsleven en de vrijwilligers. Samen, want we vragen jou om problemen en ervaringen aan ons te melden, maar we willen ook graag je advies en suggesties voor verbetering. Niet alleen je klacht, vooral ook jouw kracht is belangrijk. U kunt een suggestie of ervaring meedelen over formulieren, attesten, regelgeving, procedures, taken, vergunningen die u overbodig, te complex of onduidelijk vindt.

Met wat jij hen meldt, gaan zij zeker aan de slag. In 2007 maken ze een concrete prioriteit van de vermindering, vereenvoudiging en vooral de verbetering van de regels voor het verenigingsleven en de vrijwilligers.

Deze campagne loopt van 25 oktober 2006 tot 28 februari 2007

Alle suggesties en ervaringen worden verzameld en geanalyseerd. Per thema wordt een werkgroep opgericht die nagaat of er een concreet project kan worden opgestart. Er wordt ook een eindrapport opgesteld. Op de website zult u het eindrapport kunnen downloaden.

U kunt via wetsmatiging@vlaanderen.be een gedrukte versie aanvragen.

www.samenvereenvoudigen.be

OOST-VLAANDEREN

Naima Lafkioui
 PAC Het Zuid Woodrow Wilsonplein 2
 9000 Gent
 Tel. 09-267 75 44
 Fax 09-267 75 99
 vrijwilliger@oost-vlaanderen.be

VLAAMS-BRABANT

Karine Ollislaegers
 Provincieplein 1
 3010 Kessel-Lo
 Tel. 016 26 73 48
 karine.ollislaegers@vlaamsbrabant.be

LIMBURG

Peter Vananderoye
 Universiteitslaan 1
 3500 Hasselt
 Tel: 011-23 72 24
 Fax 011-23 82 80
 vrijwilligerswerk@limburg.be

WEST-VLAANDEREN

Frank Debaere
 Provinciehuis, Boeverbos
 Koning Leopold III-laan 41
 8200 Brugge.
 Tel. 050 40 34 87
 Fax 050-40 31 07
 frank.debaere@west-vlaanderen.be

ANTWERPEN

Stichting Welzijnszorg Provincie Antwerpen v.z.w.

Ann Duysters
 Boomgaardstraat 22 bus 100
 2600 Berchem
 Tel. 03 240 61 65
 Fax 03 240 61 62
 vrijwilligerswerk@provant.be

BRUSSEL

Veerle Leroy, Katrien van Vaerenbergh
 Treurenberg 24, 1000 Brussel
 dinsdag, donderdag, vrijdag 10 tot 13 u
 Tel. 02-218 55 16
 Fax 02-218 71 66
 hetpunt@busmail.net